

N:o 12.

Af herr **O. Andersson** i Hasselbol, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till lag angående anläggning, delning och underhåll af utfarts- och byvägar.

De knapphändiga lagbestämmelserna rörande byvägar finnas i byggningsbalkens 4 kap. 1 § och i gällande skiftesstadgas 66 §, som stadgar huruledes vägar i by läggas skola, äfvensom i kongl. förordningen af den 29 januari 1850 om vägbyggnadsskyldighet i vissa fall, hvarjemte kongl. resolutionen af den 8 januari 1735 § 8 mom. 3 angifver hvilka som skola underhålla byvägar, äfvensom att tvister om anläggning och underhåll af enskilda utfartsvägar skola afgöras af domstol i orten, såsom synes af kongl. brefvet af den 17 april och kommerskollegii kungörelse den 9 maj 1828 införd vid byggningsbalkens 25 kap. 1 §.

Om sättet huru mindre farvägar böra uttagas och anläggas är sålunda åtskilligt stadgadt. I afseende åter å dylika vägars delning och underhållets fullgörande fins ej någon lag eller allmän föreskrift lemnad, men är högeligen af behovet påkallad.

Vid lagutskottets betänkande n:o 55 öfver en af undertecknad väckt motion vid 1889 års riksdag uttalade utskottet behovet och önskvärdheten af en lag rörande utfarts- och byvägar, men som den allmänna stora vägfrågan var på dagordningen och väntade på sin snara lösning, och som dessa frågor hade åtskilligt gemensamt och i vissa fall vore nödigt att den stora vägfrågan blefve afgjord före den mindre, så ansåg

utskottet för den skull nödigt, att lagstiftningen rörande utfarts- och byvägar borde ännu någon tid anstå, hvilket äfven blef Riksdagens beslut.

Nu är det enda skälet för afslag undanröjdt, då den stora allmänna vägfrågan fått sin lösning, hvarför tiden nu bör vara inne att få utfarts- och byvägsfrågan till behandling, hvarför jag, på grund af hvad jag i korthet anfört, vördsamt hemställer,

att Riksdagen må besluta att i skrifvelse anhålla, det Kongl. Maj:t tacktes låta utarbета och för nästa Riksdag framlägga förslag till lag rörande utfarts- och byvägars anläggning, delning och underhåll, hufvudsakligen byggd på följande grunder:

- a) att underhållet åligger dem, som sig af vägarne betjena;
- b) att till underhållsskyldige äfven räknas innehafvare af så kallad annan fastighet och med fastighet förenad industriell rörelse, då egaren eller innehafvaren vid tiden för underhållsskyldighetens fördelning sig af vägen begagnar;
- c) att vägunderhållsskyldigheten beräknas och fullgöres efter gällande taxeringsvärde det år vägdelning för rättas;
- d) att väghållningsskyldige, då de alla äro ense, ega att i vissa delar eller om allt som rör vägfrågan, såväl sommar- som vinter-väg, ingå förening, hvilken har lagligen förbindande kraft under 20 år, räknade från föreningens eller vägdelningsförrättningens avslutande; hvaremot, då förening ej kan komma till stånd, lagens särskilda bestämmelser skola tillämpas och likaledes för enahanda tid gälla, hvilken tid, då delningsförrättning klandras, beräknas från den dag samma förrättning vunnit laga kraft;
- e) att förening må kunna förnyas med eller utan förändring, att för hvarje gång gälla minst 10 och högst 20 år, och att, då ny förening icke kan komma till stånd, underhållsskyldigheten må å nyo fördelas med iakttagande af de förändringar, som under tiden timat;
- f) Kan icke på sätt är nämndt förening komma till stånd, har en eller flere byamän rätt att genom Konungens

- befallningshafvande kalla landtmätare att vägen fördela, på sätt om allmänna vägars delning i lag föreskrifvet är.
- g) För tillsyn af vägars hållande i vederbörligt skick väljer bylaget på utlyst sammanträde en förtroendeman till vägfogde för minst 5 år, hvilket val genom protokollsutdrag aflemnas till Konungens befallningshafvande för stadfästande af valet.
- h) Vägfogden har att tillse, det väghållningsskyldige fullgöra sin underhållsskyldighet och en gång årligen efter skedd pålysning hålla vägsyn; och har vägfogden åliggande att muntligen eller skriftligen tillsäga den försumlige att inom viss dag hafva fullgjort sin skyldighet och derefter verkställa lega för den tredskande, hvarefter han har att omedelbart hos länsmannen påkalla handräckning att af vederbörande utbekomma verkställd lega.

Om remiss till lagutskottet anhålles.

Stockholm den 25 januari 1892.

O. Andersson
från Vermland.